

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

Ревизијата на успешност е спроведена со цел да се даде оценка за ефикасноста и ефективноста на воспоставениот систем на финансиско управување и контрола и внатрешната ревизија.

Поглавјето Ревизорски наоди ги содржи ревизорските прашања и одговорите на поставените цели на ревизијата утврдени во проблематичните подрачја, утврдените состојби како и препораки кои ревизијата ги дава со цел да се отстранат причините за констатираните неправилности и состојби.

Со ревизијата на успешност констатиравме ризични области кон кои ја насочивме ревизијата со цел да дадеме одговор на поставените ревизорски прашања кои се однесуваат на овој процес. Основната ревизорска цел на оваа ревизија е поставена во следното прашање:

- **Дали се преземени потребните активности за воспоставување и обезбедување на ефикасност и ефективност на системот на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија.**

Со анализата на законската регулатива и подзаконските акти, извршената ревизија кај субјектот, произлегоа неколку значајни подрачја во делот на функционирањето на овој систем кои беа предмет на подетално анализирање:

1. Правната рамка и стратешките документи
2. Финансиско управување и контрола, и тоа:
 - 2.1. Оценка на основните компоненти,
 - 2.2. Функционирање на процесите: утврдување на ефективноста на системот на интерни контроли при спроведувањето на набавките и плаќањата и заштита на средствата и обврските (инвентарисување на средствата и обврските).
3. Внатрешна ревизија.

Како резултат на извршената ревизија на успешност за добивање одговор на поставената цел, констатиравме одредени состојби и слабости во горенаведените ризични области.

1. Правна рамка и стратешки документи

Во рамките на ризичната област која ги третира прашањата од Правна рамка и стратешки документи ревизијата се фокусираше на детектирање на евентуални слабости, недоречености и потенцијални ризици во законската регулатива кој може да влијаат на воспоставувањето и функционирањето на финансиското управување и контрола.

Со извршената ревизија се констатирани следните состојби и дадени се образложенија, и тоа:

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 13

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

Во функција на дефинирање на општите и посебните цели на ДПИ изготвени се стратешките и програмските документи.

Стратешкиот план на МЕ, во кој е вклучен и ДПИ, за периодот 2011-2013 година и 2014-2016 година е тесно поврзан со процесот на буџетско планирање и извршување за период од три години и претставува значаен инструмент на планирање и следење на спроведувањето на Програмите во надлежност на министерството.

Во рамките на Стратешкиот план за периодот 2011-2013 и 2014-2016 година, во ДПИ донесена е **Програма за работа за 2013 и 2014 година**, во која се опфатени сите законски и подзаконски акти, планираните активности од надлежност на ДПИ, како и начинот на реализација на истите во 2013 и 2014 година, со цел остварување на приоритетите и целите утврдени со стратешкиот план.

ДПИ, во рамките на ризичната област Правна рамка и стратешки документи, нема изготвено и донесено **акт за управување со ризици**, со кој би се утврдиле политиката за управување со ризиците (детално во точка 2.1.2.).

Донесените стратешки документи и законската рамка која го регулира работењето на ДПИ е основа за воспоставување на систем на финансиско управување и контрола кој во иднина треба да се надградува.

2. Финансиско управување и контрола

2.1. Компоненти на финансиското управување и контрола

Во рамките на ризичната област која третира прашања од **финансиското управување и контрола**, ревизијата имаше за цел да даде одговор на повеќе ревизорски прашања поврзани со компонентите:

- 2.1.1. Контролна средина;
- 2.1.2. Управување со ризиците;
- 2.1.3. Контролни активности;
- 2.1.4. Информации и комуникации;
- 2.1.5. Мониторинг.

Во функција на градење на одговори зад секое од поставените прашања, утврдени се следните состојби, дадени се образложенија и препораки за надминување на утврдените состојби и тоа како што следува:

2.1.1. Контролна средина

Директорот, има обврска да воспостави контролно опкружување, како една од компонентите на ФУК, кое е основа за целиот систем на внатрешната контрола.

Ревизорски тим:

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

Овластен државен ревизор 14

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

Со ревизијата на воспоставените елементи на контролното опкружување (личен и професионален интегритет, начин на размислување и стил на работење, организациона структура, политики и практики на управување со човечки ресурси и компетентност на вработените) во ДПИ се констатирани следните состојби, и тоа:

- Согласно член 9 став 3 од Законот за Државен пазарен инспекторат, внатрешната организација на ДПИ ја утврдува министерот за економија на предлог на директорот. Оваа одредба од законот, не е изменета, иако со измените на Законот, кои се во примена од 1 мај 2014 година, ДПИ добива својство на правно лице, има своја буџетска сметка како буџетски корисник од прва линија, самостојно спроведува постапки за вработување согласно со закон и одлучува за правата и обврските од работен однос.
- Во периодот од 2010 заклучно со мај 2014 година, врз основа на претходно наведената одредба од законот, донесени се повеќе акти за организација и систематизација на работните места во ДПИ, со кои е дефинирана организационата структура и за секоја организациона единица (сектор, одделение) се дефинирани, одговорностите, задачите и обврските на вработените. Во прилог на донесените акти за организација и работа, има соодветни организациони шеми. Исто така, должностите, одговорностите и надлежностите на лицата на клучните работи, се јасно прикажани и опишани во донесените правилници за систематизација на работните места.
- Со ревизијата се констатира дека во текот на 2013 година не се донесени решенија за распоредување на вработените по работни места, согласно систематизацијата донесена во август 2013 година, освен за вработените за кои е извршено прераспоредување или се ново вработени, со што не е постапено согласно одредбите од овој акт. Имено, согласно член 8 од Правилникот за систематизација на работните места, распоредувањето на вработените се врши во рок од 30 дена од денот на влегување во сила, односно од денот на објавување на огласна табла, по добивање на согласност од Агенцијата за администрација. Писмената согласност на овој акт од Агенцијата за администрација е добиена на 13.09. 2013 година.
- Со Правилникот за организација и работа, од јуни 2010 година, предвидено е одделение за финансиски прашања во рамките на Секторот за општи работи, а со Правилникот од август 2013 година, одделението за финансиски прашања е издвоено како независно одделение, надвор од секторите. Со новиот Правилник за организација и работа, од мај 2014 година, како независни одделенија надвор од

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

секторите, се формирани одделение за финансиски прашања и одделение за внатрешна ревизија.

- Според Прегледот за систематизирани и пополнети работни места, со 20.05.2014 година, изготвен на база на организационата шема од јуни 2010 година, во одделението за финансиски прашања, предвидени се 6 работни места, а ниту едно не е пополнето.
- Согласно Правилниците донесени во 2010 и 2013 година, на одделението за финансиски прашања, дадени се работни задачи согласно одредбите кои произлегуваат од ЗЈВФК.
- Во ДПИ не се донесени пишани процедури за важните активности, кои ќе бидат достапни до сите инволвирани вработени, како што е предвидено во Стандард 12.
- Вработените, при извршувањето на своите работни задачи, ги почитуваат одредбите од Етичкиот кодекс за државни службеници и Кодексот на облекување во МЕ, од август 2012 година. Етички кодекс на инспекциска служба не е донесен, иако е предвиден во член 15 став 2 точка 6 во измените на Законот за ДПИ, објавени во Сл. Весник на РМ, бр. 36/11. Етичкиот кодекс за државни службеници, е достапен до вработените преку веб страната на Агенцијата за администрација, а Кодексот на облекување од МЕ, од август 2012 година, кој важи и се применува и за ДПИ, е објавен на огласна табла во просториите на ДПИ. Согласно член 6 став 2 од истиот, државниот службеник го известува надлежниот орган кога смета дека постои повреда на одредбите на овој кодекс од страна на друг, службеник. Согласно член 4 од Кодексот на облекување, непочитувањето на насоките дадени во овој акт од страна на државните службеници во ДПИ ќе биде основ за нивно санкционирање согласно закон. Предвидено е преземање на мерки при непочитување на кодексот на однесување и законите.
- Раководителот на субјектот нема обезбедено Стандард за управување со квалитет - ISO 9001.
- Директорот не назначил лице кое ќе известува за евентуални неправилности и сомнежи за измами или корупција во работењето на ДПИ, како што е предвидено во Уредбата, донесена врз основа на член 50 став 8 од ЗЈВФК и Стандард 23 - Известување за неправилности.
- Се врши оценување на државните службеници на секои 6 месеци согласно Законот за државни службеници. Годишната програма за едукација на вработените се изготвува од страна на одделение за човечки ресурси врз основа на доставени барања од одделенијата и

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 16

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

истата се одобрува и потпишува од директорот и се дава на мислење за добивање на согласност во МИОА. Во досегашниот период во ДПИ не е воспоставена политика и практика за унапредување и наградување на вработените. Во март 2014 година превземена е дисциплинска мерка за една вработена.

Врз основа на наведеното ревизијата утврди дека во ДПИ не се преземени потребните активности за воспоставување на контролна средина како основа за ефикасен и ефективен систем на финансиско управување и контрола, на начин пропишан со Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор, донесени врз основа на член 13 став 2 од ЗЈВФК.

2.1.2. Управување со ризиците

За управувањето со ризиците, потребно е да се преземат активности за утврдување, процена и контрола на можните настани или состојби, кои може да имаат негативно влијание врз постигнувањето на целите на субјектот. Субјектот, за да ја постигне својата мисија и целите, треба да управува со ризиците од причина што истите може да имаат влијание врз извршувањето на работите и постигнување на посакуваните резултати. Управувањето со ризиците опфаќа: утврдување на целите, планирање, координација, следење на извршувањето и управување со ризикот.

Со ревизијата, во делот на управување со ризикот, констатирани се следните состојби:

- На ниво на МЕ, донесени се Стратешки планови за работа за периодот 2011 – 2013 и за период 2014 – 2016 година, во кои е вклучен и ДПИ, а согласно член 14 став 2 од Законот за ДПИ, донесена е Програма за работа за 2013 и 2014 година.
- При носење на стратешкиот план и програмата за работа се води сметка за расположливите човечки ресурси и истите се изготвуваат согласно Методологијата, која ги содржи бараните цели. Стратешките планови за работа редовно се ажурираат.
- Директорот на ДПИ обезбедува следење на извршувањето преку квартални извештаи, изготвени врз основа на месечните извештаи од страна на подрачните одделенија во РМ, и истите се објавуваат на веб страницата на ДПИ.
- За спроведување на активностите и постигнувањето на целите предвидени во стратешките планови на МЕ, во кои ДПИ е вклучен, со потпрограма 12 - Контрола на пазарот, субјектот нема донесено акт за управување со ризикот, со што не е постапено согласно Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор. Стратегијата за управување со

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 17

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

ризици треба да обезбеди подигање на свеста на вработените за политиката на управувањето со ризици, дефинирање на ризичните области, нивно перманентно следење и преземање на мерки (контроли) за нивно намалување на соодветно прифатливо ниво. Не е извршена анализа на ризици според критериуми и нивна категоризација.

Наведените состојби упатуваат на потреба за преземање на дополнителни активности за воспоставување и зајакнување на системот за управување со ризици во функција на остварување на целите на субјектот.

2.1.3. Контролни активности

Контролни активности се политики и постапки воспоставени за справување со ризиците и постигнување на целите на субјектот. За да бидат ефективни, истите треба да бидат соодветни, да функционираат постојано според план во текот на целиот период, и да бидат рентабилни, сеопфатни, разумни и директно да се поврзани со контролните цели.

Контролните активности служат за откривање и спречување на ризици, и истите вклучуваат: постапки за овластување и одобрување, контрола врз пристапот до ресурсите и евиденциите, проверки, усогласувања, прегледи на оперативното извршување, прегледи на работењето, процесите и активностите и надзор.

Со спроведените интервјуа, снимање на активностите и разгледување на подзаконските акти и стратешки документи, утврдени се следните состојби:

- Директорот нема донесено интерен акт за текот на движење на документацијата за секое ниво на одговорност и следење на нивното спроведување.
- Од страна на директорот на ДПИ не се донесени Решенија за генерални или посебни овластувања како можност дадена согласно ЗЈВФК. Министерот за економија има донесено решенија за овластување на вработени во ДПИ за вршење на одредени работи и задачи поврзани со друго работно место поради непополнетост врз основа на одредбите од Закон за организација и работа на органите на државната управа.
- Директорот на ДПИ нема донесено пишани процедури за важните активностите (инвентарисување, набавки, плаќања, преземање на обврски и други.).
- Поради непополнетост на одделението за финансиски прашања, во ДПИ ангажирани се лица за вршење на сметководствено финансиски работи, за што склучен е договор со СОЗР, во јануари 2013 година.

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

- Во одделението за финансиски прашања предвидено е работно место советник за финансиско и материјално работење кој има задача да учествува во спроведување на ex ante и ex post финансиска контрола, но истото не е пополнето.
- Во ДПИ не е воспоставена поделба на должностите на начин кој оневозможува едно лице да ги контролира сите значајни фази на определена активност. Исто така, финансиските и оперативните елементи на одделни активности не се верификуваат од две меѓусебно независни лица/ систем на двоен потпис, на начин пропишан во Стандард 13 - Поделба на должностите.
- Постои ограничен пристап, заштита и правилна употреба на материјалните, финансиските и ИТ ресурси, преземени се мерки за контрола на пристап преку картици за идентификација и физичка заштита при влезот на субјектот од страна на ангажирана фирма за обезбедување преку СОЗР.

Со извршената ревизија на воспоставениот информациски систем и пропишаната организациона структура кои ги применува ДПИ, се констатирани следните состојби:

- Во актите за организација и систематизација на работните места, од јуни 2010 и август 2013 година, предвидено е одделение за информатичка и комуникациска технологија, со 7 работни места и 10 извршители, а пополнето е едно, при што не е назначен раководител на одделението.
- ДПИ нема донесено посебен акт за развој на ИТ системот, меѓутоа активностите за развој и имплементација на ИТ системот се вклучени во Програмата со назив Информатичка поддршка на МЕ и органите во состав, која е составен дел на Стратешките планови за работа на МЕ, за период 2011 – 2013 и за период 2014-2016 година.
- Во ДПИ добиен е сервер како донација од УСАИД, а се однесува на софтверска апликација за инспекциски работи и прекршоци. Истиот се наоѓа надвор од просториите на ДПИ, во одреден период се користел, меѓутоа во моментот не се користи.
- Во ДПИ нема апликативно решение за следење на договорите.
- Вработените ангажирани за сметководствени и финансиски работи преку СОЗР, имаат сопствени лозинки со кои имаат пристап до апликацијата и податоците.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 19

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

- Во апликацијата за финансиско работење има соодветна распределба на надлежности според задолженијата.
- Има резервна копија на податоци (backup) на посебен медиум, но немаат копија на надворешна локација, а податоците од апликацијата за сметководствена евиденција се бекапираат од страна на вработен во СОЗР.
- При користењето на апликацијата за финансиско сметководство се вградени соодветни контроли за пристап до апликацијата и податоците.
- Податоците од финансиското работење од минати години се заклучени и не постои можност да бидат променети.
- Нема апликативен софтвер за попис, а пресметката на амортизација се врши преку софтверот за водење на евиденцијата на основни средства, која што е обезбедена преку СОЗР, и истата се однесува за МЕ и органите во состав.

Погоре наведените состојби упатуваат дека во ДПИ не постојат контролни активности на база на донесени политики и воспоставени постапки за справување со ризиците со цел постигнување на целите и задачите на субјектот.

2.1.4. Информации и комуникации

Една од компонентите на финансиското управување и контрола се информациите и комуникациите, кои опфаќаат: информирање, комуникација, кореспонденција, претпоставки, преценување и известување за неправилности. Со ревизијата во ДПИ во однос на информациите и комуникациите се констатирани следните состојби:

- Во ДПИ, за извршување на буџетот/финансискиот план, директорот обезбедува податоци преку изводите, по ставки, а за остварување на годишните и оперативни планови се добиваат податоци од кварталните извештаи за работа на ДПИ.
- Комуникацијата со вработените и странките е усна и по пат на електронска пошта.
- Согласно член 14 од Законот, се изготвуваат квартални извештаи за работата на Инспекторатот и истите се објавуваат на веб страницата на ДПИ.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 20

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

Согласно наведеното, во делот на информации и комуникации, не постојат ризици односно ДПИ воспоставил начин на информирање и комуницирање кое овозможува остварување на посебните и општите цели на субјектот.

2.1.5. Мониторинг

Со мониторингот се проверува соодветното функционирање на системот на ФУК, кое што треба да се одвива преку постојано следење, самопроцени и внатрешни ревизии.

Субјектот треба да изготви планови и програми за оценување на внатрешната контрола. Раководителот на субјектот треба да обезбеди континуирана проверка и оценување на функционирањето на внатрешната контрола и нејзините елементи. Нефункционирањето или други утврдени проблеми треба да се решаваат оперативно преку преземање на корективни мерки. Системите на внатрешна контрола треба да се следат за да се оцени квалитетот на работење на системот со текот на времето. Следењето се постигнува со рутински активности, посебни процени или комбинација од двете. Проверката на контролите треба да потврди дека внатрешните контроли придонесуваат кон остварување на целите.

Со ревизијата во ДПИ, во однос на проверката за функционирањето на системот на ФУК, се констатирани следните состојби:

- Постои позитивен став за постапување по препораките за начините на јакнење на внатрешните контроли дадени од внатрешните и надворешните ревизори.
- Директорот на ДПИ обезбедува следење на извршувањето на плановите за работа односно Програмата за работа преку квартални извештаи, изготвени врз основа на месечните извештаи од страна на подрачните одделенија во РМ.
- ДПИ, како единка корисник на буџетски средства (корисник од втора линија) нема обврска да доставува Годишен финансиски извештај, согласно член 18 став 8, а во врска со член 47 став 2 од ЗЈВФК до ЦЕХ при Министерството за финансии. Со измените на Законот за државен пазарен инспекторат, кои се во примена од 1 мај 2014 година, ДПИ добива својство на буџетски корисник од прва линија и во иднина ќе има обврска за изготвување и доставување до ЦЕХ на Годишен финансиски извештај.

Согласно наведеното во делот на мониторингот не постојат ризици што би имале влијание на функционирањето на системот на финансиско управување и контрола.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 21

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

2.2. Функционирање на процесите: утврдување на ефективност на системот на интерни контроли при спроведувањето на набавките и плаќањата и заштита на средствата и обврските (инвентарисување на средствата и обврските)

Со ревизијата на процесите за управување и контрола при утврдување на ефективност на системот на интерни контроли при спроведувањето на набавките и плаќањата и заштита на средствата и обврските (инвентарисување на средствата и обврските) констатирана е следната состојба:

2.2.1. Системот на интерни контроли во процесот на спроведување на набавките и плаќањата:

Во ДПИ спроведувањето на процесот на набавките и плаќањата, се врши на следниот начин:

2.2.1.1. Системот на интерни контроли во процесот на спроведување на набавките

Јавните набавки во ДПИ се спроведуваат од страна на МЕ во рамките на Секторот за финансиски прашања – одделение за јавни набавки, поради што состојбите во врска со начинот и спроведувањето на постапките за набавки на стоки, услуги и работи се наведени во Извештајот за извршена ревизија - Ефикасност и ефективност на системот на ФУК и внатрешната ревизија кај Министерството за економија.

2.2.1.2. Системот на интерни контроли во процесот на спроведување на плаќањата

Ревизијата имаше за цел да ја оцени ефикасноста и ефективноста на системот на интерни контроли во процесот на плаќање и преку утврдување на клучните ризици, клучните контроли и тестовите на усогласеност, констатирана е следната состојба:

- Не се донесени пишани процедури за текот на движење на документацијата со јасно дефинирани надлежности и одговорности во однос на потврдување на комплетност и веродостојност на трансакциите.
- Не е воспоставен правилен тек на документација кој опфаќа архивско заведување на примени фактури, верификација на фактурите од одговорно лице и нивно доставување до сметководството за евидентирање. Влезните фактури се заведуваат само во деловодна книга, а не се води книга на влезни фактури. Фактурите кои пристигнуваат на адреса на МЕ, а произлегуваат од спроведени

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 22

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

постапки за набавки во кои се опфатени и органите на МЕ, архивски воопшто не се заведуваат во ДПИ.

- Не е воспоставена соодветна поделба на должностите на начин кој оневозможува едно лице да ги контролира сите значајни фази на определена активност. Одговорно лице за одобрување на плаќањата и исплатите е директорот, а за сметководствено евидентирање одговорен е сметководителот ангажиран со договор склучен со СОЗР.
- Во одделението за буџетска координација при МЕ, се следи реализацијата на буџетот/финансискиот план на ДПИ како програма во рамки на буџетот на МЕ, преку изготвување на збирен извештај на одобрени и реализирани средства по ставки, меѓутоа директорот не добива извештај за степенот на реализација на буџетот/финансискиот план. Следењето на реализацијата на буџетот по ставки се врши преку добиените изводи.
- Во ДПИ нема овластено лице за следење на реализација на договорот, ниту се води преглед за следење на реализацијата на договорите.

Врз основа на извршените тестови на усогласеност во процесот на плаќање ревизијата утврди дека системот на интерни контроли не функционира, односно не се обезбедени услови за навремено откривање на ризици и грешки, за точноста и целосноста на финансиски евиденции и навремено изготвување на релевантни финансиски извештаи. Со тестовите на усогласеност од избраниот примерок се констатирани следните состојби:

- Сметководствено евидентирани и платени фактури, кои не се архивски заведени и потекнуваат од минати години;
- Сметководствено евидентирани фактури, кои не се заверени во архивата на ДПИ, односно се заверени во архивата на МЕ. Истите се однесуваат на набавка на стоки/услуги/работи кои се спроведени од страна на МЕ со органите во состав, во кои е вклучен и ДПИ;
- Исплата на средства врз основа на потпишано барање за плаќање од страна на директорот, без доказ за извршена проверка и потпис на фактурата од страна на лицата кои ги примаат стоките односно ја потврдуваат извршената услуга и без потпис за одобрување од одговорното лице - директорот;
- Исплата на средства по фактури за осигурување и набавка на гориво за службени возила, кои не се сопственост на субјектот.

Погоре наведените состојби упатуваат на заклучокот дека во ДПИ не се воспоставени интерни контроли и контролни постапки кои треба да обезбедат доволно ниво на сигурност и да спречат ризик од плаќања по некомплетна и неверодостојна документација.

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

2.2.2. Инвентарисување на средствата и обврските:

Ревизијата имаше за цел да ја оцени ефикасноста на системот на интерни контроли во процесот на инвентарисување, односно во спроведување на пописот преку добивање на уверување дека:

- ✓ пописот е извршен во законски утврдениот рок;
- ✓ пописот е сеопфатен (ги опфатил сите средства- сопствени и туѓи);
- ✓ пописот е квалитетно извршен;
- ✓ извршено е усогласување на сметководствената со фактичката состојба;
- ✓ изготвен е извештај од извршениот попис и истиот е разгледан и одобрен од надлежните органи;
- ✓ донесен е акт за прифаќање на извештајот.

Согласно член 21 од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници, во ДПИ секоја година се организира и спроведува попис на средствата, обврските и побарувањата, во рамките на МЕ, заедно со другите органи во состав, иако со донесувањето на Законот за Државен пазарен инспекторат, има својство на правно лице, почнувајќи од март 2007 година.

Состојбите во врска со начинот и постапката на вршење на пописот на средствата, обврските и побарувањата, како и активностите и резултатите од спроведениот попис на средствата со состојба на 31.12.2013 година, на ниво на МЕ со органите во состав, меѓу кои и ДПИ, се опишани и за истите се дадени констатации со утврдени неправилности во Извештајот за извршена ревизија - Ефикасност и ефективност на системот на ФУК и внатрешната ревизија кај Министерството за економија. Со пописот кај ДПИ се утврдени големи разлики и неусогласености помеѓу сметководствената и фактичката состојба кои произлегуваат од некомплетно извршен попис во одделенијата на ДПИ во градовите низ РМ.

Утврдените состојби од извршениот попис во ДПИ упатуваат на присуство на ризици во процесот на инвентарисување на средствата и обврските што има влијание на воспоставувањето на ефикасен и ефективен систем на финансиско управување и контрола и потреба од преземање на дополнителни активности за спроведување на попис на средствата и обврските, на начин пропишан со законската регулатива.

3. Внатрешна ревизија

Во врска со прашањата што се однесуваат на Внатрешната ревизија дадено е следното образложение:

Согласно член 23 од ЗЈВФК, целта на внатрешната ревизија е на раководителот на субјектот да му обезбеди независно разумно објективно уверување и совет со цел за подобрување на работењето на субјектот и зголемување на ефикасноста на системите за внатрешна контрола.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 24

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

- ДПИ спаѓа во групата на субјекти од јавен сектор чиј просечен годишен буџет/финансиски план во последните три години го надминува износот од 50 милиони денари, поради што истиот има обврска за основање на единица за ВР, согласно член 30 став 2 од ЗЈВФК. Согласно Правилниците за организација и систематизација на работните места, од јуни 2010 и август 2013 година, во ДПИ не е предвидено одделение за внатрешна ревизија, а со донесувањето на новите правилници од мај 2014 година предвидено е формирање на одделение за внатрешна ревизија со вкупно 4 извршители, до денот на ревизијата работните места за внатрешни ревизори не се пополнети.

Вака поставената ЕВР, односно предвидена со актот за систематизација, а не воспоставена создава ризик да не се постигнат целите на ДПИ, имајќи во предвид дека целта на внатрешната ревизија е на раководителот на субјектот да му обезбеди независно разумно уверување и совет со цел за подобрување на работењето и зголемување на ефикасноста на системот на внатрешни контроли.

ЗАКЛУЧОК

Во ДПИ, во рамките на стратешкиот план на МЕ, донесени се годишни програми за работа, правилници за организација и систематизација на работните места, кодекси на однесување и воспоставен е систем на комуникација и соодветна размена на информации. Во ДПИ не е воспоставен систем на финансиско управување и контрола и внатрешна ревизија, ревизијата, констатира дека е потребно да се преземат дополнителни мерки и активности кои се однесуваат на: донесување на пишани процедури за важните активности кои ќе бидат достапни до сите вработени, обезбедување на Стандард за управување со квалитет, донесување на генерални и посебни овластувања, воспоставување на поделба на должностите на начин кој оневозможува едно лице да ги контролира сите значајни фази на определена активност, изготвување на акт за управување со ризици во функција на воспоставување на систем на финансиско управување и контрола и внатрешна ревизија кој ќе придонесе за непречено реализирање на целите на субјектот.

Во насока на подобрување на констатираните состојби во продолжение даваме препораки со чие спроведување би се зголемиле ефикасноста и ефикасноста во работењето на ДПИ, земајќи ги во предвид измените на законот. Препораките произлезени од оваа ревизија се насочени кон подобрување на системот на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор 25

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

ПРЕПОРАКИ:

- Раководителот на субјектот да ги преземе сите потребни активности за воспоставување на ефикасен и ефективен систем на финансиско управување и контрола, на начин пропишан со ЗЈВФК.
- Да се преземат дополнителни активности за воспоставување и зајакнување на системот за управување со ризици во функција на остварување на целите на субјектот.
- Да се воспостават контролни активности на база на донесени политики и постапки за справување со ризиците, со цел постигнување на целите и задачите на субјектот.
- Да се преземат активности за донесување на пишани процедури за важните активности со кои ќе се уреди постапката на движење на документацијата, дефинирање на надлежности и одговорности, како и начинот на спроведување на пописот.
- Да се преземат активности за водење на архивско работење согласно законските прописи и да се воведат книги на влезни фактури.
- Да се преземат активности и мерки за квалитетно организирање и извршување на пописот на средствата и обврските, согласно законските прописи.
- Да се преземат мерки за воспоставување на соодветна поделба на должностите со што ќе се овозможи финансиските и оперативните елементи на секоја операција да бидат верификувани од две меѓусебно независни лица.
- Од страна на раководителот на субјектот да се назначи лице за следење на реализација на договорите, кое ќе води преглед за реализација на договорите.
- Да се преземат дополнителни активности за воспоставување на соодветен информациски систем.
- Раководителот на субјектот да преземе мерки и активности за пополнување на работните места во одделението за внатрешна ревизија, согласно ЗЈВФК.